Адыгэ макъ

№ 47 (20311)
2013-рэ илъэс
ГЪУБДЖ
ГЪЭТХАПЭМ И 19

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Iофыгъо зэфэшъхьафхэм атегущыIагъэх

Тыгъуасэ Адыгеим и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан иIофшIэгъу зэIукIэгъухэм атегъэпсыхьагъэу къэралыгъо хабзэм икъулыкъухэм япащэхэм ягъусэу псаунигъэм икъэухъумэн уахътэм диштэу зэрэзэхэщагъэмрэ къэбар жъугъэм иамалхэм яIофшIэнрэ япхыгъэ Iофыгъохэм атегущыIагъэх.

Адыгэ Республикэм псаунигъэм икъэухъумэнкIэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем республикэм и ЛIышъхьэ къыфиIотагъ онкологие къулыкъумкIэ федеральнэ программэм Адыгеир зэрэхэхьащтым епхыгъэ ухьазырын IофшIэнхэр зэрэкIорэм фэгъэхьыгъэу. Зэзэгъынигъэм ипроект Урысые Федерацием псаунигъэм икъэухъумэнкIэ и Министерствэ непэ чIэлъ къыдырагъэштэным пае. ФэгъэкIотэнигъэ зиIэхэм Iэзэгъу уцхэр зэраIэкIагъэхьащтхэм, лъым итын ехьылIэгъэ хэбзэгъэуцугъэр республикэм зэрэщагъэцэкIэщтым япхыгъэ Iофыгъохэми мы зэIукIэгъум щатегущыIагъэх.

Адыгеим и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэр зыIокIэм, республикэм къэбар жъугъэмкIэ иамалхэм яIофшIэн зэрэзэхэщагъэм епхыгъэ Iофыгъохэм атегущыIагъэх. Республикэм и ЛIышъхьэ анахьэу ынаIэ зытыригъэтыгъэр журналистхэм къагъэхьазырырэ материалхэм ядэгъугъэ нахь лъэшэу анаIэ тырагъэтын зэрэфаер ары, республикэм социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэу ышIырэм иIофыгъохэр гъэзет нэкIубгъохэм, Интернетым, теле- ыкIи радиокъэтынхэм зытет шъыпкъэм фэдэу къыраIотыкIынхэ фае.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ ипресс-къулыкъу

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэрэ шIуагъэ къытэу Iоф зэришIагъэм, IэпэIэсэныгъэ ин зэрэхэлъым афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Сыпченко Ольгэ Евгений ыпхъум,** муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ «Шэуджэн районым» иадминистрацие мылъкумкIэ игъэIорышIапIэ иотдел ипащэ;

Илъэсыбэ хъугъэу шIуагъэ къытэу гъэсэныгъэм ылъэныкъокIэ Iоф зэришIэрэм, къыткIэхъухьэхэрэм ягъэджэнкIэ ыкIи япIункIэ гъэхъагъэу ышIыгъэхэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Шъхьэлэхъо Дарыет ГъучIыпсэ ыпхъум,** Тэхъутэмыкъое районымкIэ поселкэу Яблоновскэм дэт муниципальнэ бюджет учреждениеу «Гъэсэныгъэ зыщарагъэгъотырэ гурыт еджапIэу N 5-р» зыфиIорэм ублэпIэ классхэмкIэ икIэлэегъаджэ;

Илъэсыбэ хъугъэу шIуагъэ къытэу гъэсэныгъэм ылъэныкъокIэ Iоф зэришIэрэм, къыткIэхъухьэхэрэм ягъэджэнкIэ ыкIи япIункIэ гъэхъагъэу ышIыгъэхэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Хъущт Сарэ Мэджыдэ ыпхъум,** Тэхъутэмыкъое районымкIэ къуаджэу Псэйтыку дэт муниципальнэ бюджет учреждениеу «И.Хь. Бароным ыцIэ зыхьырэ гурыт еджапIэу N 8-м» биологиемкIэ икIэлэегъаджэ.

Адыгеим иеджапIэхэм тхылъыкIэхэр аIэкIэхьащтых

Адыгеим иеджапIэхэм мы мафэхэм ятфэнэрэ классхэм арысхэмрэ еджапIэр къэзыухыхэрэмрэ апае адыгэ литературэмкIэ методикэ IэпыIэгъу тхылъхэу къыдэкIыгъакIэхэр аIэкIэхьащтых. Гухэлъ гъэнэфагъэ зиIэ республикэ программэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъуабзэхэр ыкIи республикэм щагъэфедэрэ нэмыкIыбзэхэр къэухъумэгъэнхэр, ахэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэныр» зыфиIоу 2011 — 2015-рэ илъэсхэм ательытагъэм ишIуагъэкIэ ащ фэдэ амал щыIэ хъугъэ.

Республикэм ихэбзэгъэуцугъэу «Гъэсэныгъэм ехьылIагъ» зыфиIорэм тетэу адыгэ кIэлэеджакIохэм апэрэ классым къыщегъэжьагъэу бзэр, урыс кIэлэцIыкIухэм — ежьхэм къызэрэхахыгъэм тетэу — адыгэ литературэр, бзэр е республикэм щыпсэурэ цIыф лъэпкъхэм якультурэ зэрагъашIэ. Непэ республикэм ис кIэлэеджэкIо мин 21,5-м ехъумэ лъэпкъыбзэр къыхахыгъ. НэмыкI республикэ программэу «Зэреджэщтхэ программэхэмрэ зэреджэщтхэ тхылъхэмрэ яхьылIагъ» зыфиIорэм тетэу Адыгеим гъэсэныгъэ зыщызэрагъэгъотырэ учреждениехэу итхэм апае республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ илъэсэу икIыгъэм зэреджэщтхэ литературэ тхылъ зэфэшъхьафэу 7 зэхигъэуцуагъ ыкIи къыдигъэкIыгъ, ахэр япчъагъэкIэ мин 17 мэхъух.

Тхьамафэу икIыгъэм адыгабзэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ Адыгеим щыхагъэунэфыкIыгъ. Ар зэкъошныгъэм, зэгурыIоныгъэм ыкIи лъэпкъым итарихъ шIэжь ятамыгъэу республикэм щалъытэ. Непэ Адыгеим икIэлэцIыкIу IыгъыпIэ 42-мэ республикэм икъэралыгъо бзитIукIэ — урысыбзэкIэ ыкIи адыгабзэкIэ — егъэджэн-пIунығъэ Iофыр ащызэхэщагъ, адыгабзэр сабый мини 5,5-мэ зэрагъашIэ. Адыгеим икIэлэцIыкIу IыгъыпIи 123-м щыщэу 117-мэ республикэм щыпсэурэ цIыф лъэпкъ зэфэшъхьафхэм яшэн-хабзэхэм нэIуасэ щафашIых.

Дунаим ихэгъэгубэмэ ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм бзэр зэрагъашIэнымкIэ республикэр, амалэу иIэхэм атегъэпсыхьагъэу, IэпыIэгъу афэхъу. НыбжьыкIэхэм адыгабзэр зэрагъашIэнымкIэ ишIогъэшхо къэкIуагъ пIэлъэ кIыхьэм тегъэпсыхьэгъэ республикэ программэу «IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адытиIэ зэпхыныгъэхэм хэхъоныгъэ ягъэшIыгъэныр ыкIи гъэпытэгъэнхэр» зыфиIоу 2012 — 2016-рэ илъэсхэм ательытагъэм мы илъэсым мылъку зэрэпэIуагъэхьагъэм. «Book2» зыфиIорэм къыхиубытэрэ бзэхэм язэгъэшIэнкIэ дунэе интернет-проектым адыгабзэр хэгъэхьэгъэным пае ищыкIэгъэ материалхэм ягъэхьазырын мылъку пэIуагъэхьагъ. ЫпкIэ хэмылъэу дунаим щыпсэурэ пстэуми адыгабзэр зэзыгъашIэ зышIоигъоу ахэтхэм апае ар амалышIоу хъущт.

— ЛъэпкъыбзэмкIэ зэрэщыIэм ыкIи хэхъоныгъэ ащ зэришIырэм, кIэлэцIыкIу IыгъыпIэхэм, гурыт, апшъэрэ ыкIи сэнэхьатхэр зыщызэрагъэгъотрэ еджапIэхэм адыгабзэмрэ литературэмрэ ащызэзыгъашIэхэрэм япчъагъэ илъэс къэс зэрэхахъорэм уимыгъэгушIон плъэкIырэп. Къэралыгъо хабзэм икъулыкъухэм, кIэлэегъаджэхэм ыкIи студентхэм, бзэшIэныгъэлэжьхэм ыкIи журналистхэм, усакIохэм ыкIи тхакIохэм, цIыф лъэпкъыбэ зэрыс тиреспубликэ щыпсэурэ пстэуми Адыгеим ис цIыф лъэпкъхэм абзэхэр, ахэм якультурнэ кIэн къэухъумэгъэным анаIэ тырагъэты, — еIо Адыгеим и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ ипресс-къулыкъу

АшIогъэшIэгъонэу еплъыгъэх

Адыгабзэмрэ адыгэ тхыбзэмрэ я Мафэ фэгъэхьыгъэ Iофтхьабзэхэм ащыщ КIэрэщэ Тембот ыцIэ зыхьырэ музеим щыкIогъэ зэIукIэр. УрысыбзэкIэ тхыгъэ сборникэу КIэрэщэ Тембот зэхигъэуцуагъэм къыдэхьыгъэ пшысэу «КъуижъыемрэИныжъымрэ» зыфиIорэр адыгабзэкIэ зэрадзэкIыжьи кIэлэегъэджэ колледжэу Андырхъое Хъусенэ ыцIэ зыхьырэм истудентхэм къагъэлъэгъуагъ. Я 5-рэ, я 6-рэ классхэм якIэлэеджакIохэм къафагъэлъэгъогъэ спектаклэр лъэшэу агу рихьыгъ. Иныжъым иинагъэ емылъытыгъэу Къуижъыер ащ зэрэтекIуагъэр агъэшIэгъуагъ. ТхьагъэпцIыгъэу Къуижъыем зэрихьагъэхэм кIэлэцIыкIухэр къагъэчэфыгъэх.

Нэужым адыгэ тхакIоу, прозаикэу КIэрэщэ Тембот ищыIэныгъэ гъогу, итхыгъэхэм кIэлэцIыкIухэр нэIуасэ афашIыгъэх. ЗэлъашIэрэ тхакIом имузей чIэлъ пкъыгъохэм ашIогъэшIэгъонэу яплъыгъэх.

Адыгабзэр кIэлэеджакIохэм чIамынэным, тхэкIо цIэрыIоу тиIэхэм япроизведениехэм ашIогъэшIэгъонэу яджэнхэм, лъэужхэр упкIэпкIыгъэу адыгабзэкIэ гущыIэнхэм Iофтхьабзэр афэIорышIагъ.

ПIАТIЫКЪО Анет.

Сурэтыр къэгъэлъэгъоным къыщытырахыгъ.

Мурадхэр къадэхъунхэм пае

Обществэм чанэу зыкъыщызгъэлъэгъорэ ныбжьыкIэхэм IэпыIэгъу афэхъугъэным ыкIи ахэр зэхэщэгъэнхэм фэшI Ю. Къалмыкъым ыцIэ зыхьырэ черкес культурэм и Фондэу «Адыгэхэр» зыфиIорэмрэ Къэзэнэ Сати и Фондрэ зэгъусэхэу Iофтхьабзэ зэфэшъхьафхэр зэхащэх. Ащ фэдэу «Мурад зэрэзыфэбгъэуцужьыщт ыкIи ар къызэрэбдэхъущт шIыкIэхэр» зыфиIорэ мастер-класс бэмышIэу Москва щыкIуагъ.

Iофтхьабзэр мэфитIо, гъэтхапэм и 14 —15-м Адыгэ Республикэм илIыкIохэм я ГъэIорышIапIэу Урысые Федерацием и Президент дэжь щыIэм щыкIуагъ. Мастер-классыр зэхэзыщагъэр бизнес-упчIэжьэгъоу Светлана Петровар ары.

— Мастер-классыр зыфызэхэтщагъэхэр ныбжьыкIэ чанхэу, акъылышIохэу щыIэныгъэм къэгъэлъэгъон дэгъухэр щыпхырызыщын зылъэкIыгъэхэр ары, — къеты Къэзэнэ Сати ипресс-къулыкъу Петровам игущыIэхэмкIэ. — Мыщ къекIолIагъэхэм зэкIэми Iэдэбныгъэшхо ахэлъ, зишIэ шIэгъошIух, ренэу кIэ горэхэм алъэхъух. ЗэдэгущыIэгъу-зэIукIэгъоу ахэм адэтшIыгъэр лъэшэу гуапэ сщыхъугъ. Сэгугъэ кIэлэцIыкIухэм къашъхьэпэжьыщт десэхэр мыщ хахыгъэу, тапэкIэ гъэхъагъэхэр ашIызэ щыIэныгъэ гъогу дахэм рыкIонхэу.

Iофтхьабзэм ыуж ныбжьыкIэхэр зыгъэгумэкIырэ упчIэхэм яджэуапхэр агъотыгъэх. ЗэхэщакIохэм зэралъытэрэмкIэ, зэIукIэм щалъэгъугъэхэр, зэхахыгъэхэр тапэкIи щыIэныгъэм щыпхыращынхэ алъэкIыщт.

Шъуашэхэр зэфэдэхэмэ нахь тэрэз

Гурыт еджапIэхэм ащеджэрэ кIэлэеджакIохэм зэфэдэ шъуашэ ащыгъыным иIоф бэмышIэу Урысыем и Президент къыIэтыгъ. ЕджапIэхэм шIокI имыIэу зэкIэми зэфэдэу щыгъынхэр ащыгъынхэ фаеу джырэ уахътэм унашъо щыIэп. Ау еджапIэ пэпчъ мы Iофыгъом еплъыкIэ гъэнэфагъэ фыриI. ГущыIэм пае, гурыт еджапIэу N 2-м ипащэ къызэрэтиIуагъэмкIэ, ны-тыхэм яшIоигъоныгъэкIэ апэрэ классым къыщегъэжьагъэу яплIэнэрэм нэс зэкIэми зэфэдэу шъуашэхэр ясабыйхэм афащэфых. АщыгъхэмкIэ сабыйхэр зэмыхьопсэжьыхэу еджапIэм зэкIэри щызэфэдэхэу къызэрэкIохэрэр нахьышIоу алъытагъ. Я 5-рэ классым къыщегъэжьагъэу ышъхьагъырэ щыгъыныр фыжьэу, ычIэгъкIэ щыгъыныр шIуцIэу кIэлэеджакIохэм ащыгъ. Адыгэ республикэ гимназием щеджэрэ кIэлэеджакIохэм зэфэдэу зы шъуашэ ащыгъэп, ау ащ пае къэмынэу ны-тыхэм афагъэпытэ егъэлыегъэщэу якIалэхэр амыфэпэнхэу. Iоныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу зэфэдэ шъуашэхэр зыщарагъэлъэнэу агъэнафэ.

Шъуашэхэр зэфэдэу ясабыйхэм ащыгъыным еплъыкIэу фыряIэр зэдгъашIэмэ тшIоигъоу ны-тыхэм ащыщхэм гущыIэгъу тафэхъугъ.

Фатим, икIалэхэр я 9-рэ классым исых:

— ШIокI имыIэу зэфэдэу щыгъынхэр кIэлэеджакIохэм ащыгъынхэм дезгъаштэрэп, сыда пIомэ ахэр къэпщэфынхэкIэ лъапIэх. ТIурытIу, анахь макIэмэ, джанэуи гъончэджэуи пщэфын фае, ащ къыхьыщт щыгъын кIэракIэ пщэфымэ нахьышIу. ЕджапIэм зэрэрыкIохэрэр къызэрафэпщэфырэм нэмыкIэу, хьакIапIэ кIонхэ зыхъукIэ щыгъынхэри яIэнэ фае. Хьарджэу къыпыкIырэр нахьыбэу къысшIошIы.

Эмм, ипшъашъэ я 2-рэ классым щеджэ:

— Ны-тыхэм зэдегъэштагъэу тисабыйхэм шъошэ зэфэдэхэр ащыгъых. ЗэмынэкъокъунхэмкIэ, зэмыхьопсэжьынхэмкIэ ар нахь дэгъоу сэлъытэ. Iоныгъом и 1-р къэмысызэ еджапIэм щыгъынхэр къытфащэхэшъ, тэщэфых.

Свет, икIалэ я 8-рэ классым щеджэ:

— Ны-ты пстэуми зэфэдэу зэшIокI яIэп. ЛъэкI зиIэхэм якIалэхэр дэгъоу афапэх, адрэ зимыIэхэр ахэм яхъуапсэх, ны-тыхэр рагъэзых. Ащ фэдэ къыхэмыкIыным пае зэкIэми зэдегъашти, зэфэдэу зы шъуашэ къыхэтхыгъ.

Свет, ипшъашъэ я 10-рэ классым ис:

— Шъхьадж зэшIокIэу иIэм елъытыгъэу исабый ефапэ. ЗэшIокI зиIэм икIалэ дэгъоу ефапэ, гъот макIэ зиIэм ащ зыдырегъэштэнэу фежьэ, чIыфэхэм ахэхьэ. Еджэныри ащыгъупшэжьыгъэу анахь щыгъын дахэ зыщыгъыщтымкIэ зэнэкъокъух. Зэфэдэ шъуашэхэр кIэлэеджакIохэм ащыгъымэ нахь тэрэзэу сэлъытэ.

ПIАТIЫКЪО Анет.

Нахь сакъынхэм пай

Мы илъэсым пыкIыгъэ мэзитIум къыкIоцI республикэм игъогухэм хъугъэ-шIэгъэ 68-рэ къатехъухьагъ. Ахэм нэбгырэ 15 ахэкIодагъ, 81-мэ шъобжхэр ахахыгъэх. Анахь гумэкIыгъошхоу щытыр водительхэм автомобилыр псынкIащэу зэрэзэрафэрэр ары. Мыщ епхыгъэу мэзитIум къыкIоцI хъугъэ-шIэгъэ 32-рэ агъэунэфыгъ. Ахэм нэбгыри 8 ахэкIодагъ, нэбгырэ 35-мэ шъобж зэфэшъхьафхэр атещагъэ хъугъэ. Гъогупатруль къулыкъум зэригъэунэфыгъэмкIэ, хъугъэ-шIагъэхэр нахьыбэу къызыхъурэр пчыхьэр ыкIи чэщыр арых. Мы уахътэм сакъыныгъэ нахь къызыхэбгъэфэн фае, ау бэхэм ар къырадзэрэп.

Гъэтхапэм и 3-м автомобиль гъогоу «Мыекъуапэ — Джаджэ» зыфиIорэм тетэу къачъэщтыгъэ «Лада-Калинэм» ис хъульфыгъэу Красногвардейскэ районым щыщым гъогурыкIоным ишапхъэхэр ыукъуагъэх ыкIи ыпэкIэ къикIырэ автомобилэу «ВАЗ-21099-м» еутэкIыгъ. Ащ ыпкъ къикIыкIэ водителитIуми шъобжхэр атещагъэхэу республикэ сымэджэщым къащагъэх.

ГъогурыкIоныр щынэгъончъэным ыкIи хъугъэ-шIагъэхэм япчъагъэ нахь макIэ шIыгъэным апае гъэтхапэм и 18-м къыщегъэжьагъэу и 27-м нэс пэшIорыгъэшъ Iофтхьабзэхэу «Скорость» ыкIи «Щынэгъончъэным ибгырыпх» зыфиIохэрэр республикэм щыкIощтых.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ гъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ икъэралыгъо инспекцие водительхэм сакъынхэу къызэхьагъэфэнэу, шапхъэу щыIэхэр амыукъонхэу къяджэ.

ПIАТIЫКЪО Мос.
Полицием имайор, АР-м гъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ и ГъэIорышIапIэ ихэушъхьафыкIыгъэ взвод икомандир.

Ищагу аджал щигъотыгъ

Гъэтхапэм и 16-м Тэхъутэмыкъое районым ит къуаджэу Пэнэхэс щыпсэурэ унагъом тхьамыкIагъо къихъухьагъ. Илъэси 6 зыныбжь пшъэшъэжъыер псым ытхьэлагъ.

Янэ-ятэхэм къызэраIорэмкIэ, сабыйхэр ягъусэхэу хатэм зэдыхэтыгъэх. Нахьыжъхэу Iоф зышIэщтыгъэхэм сабыйхэр зэрэIукIыгъэхэм гу лъатагъэп. Гъунэгъу лIым хэтэ пакIэм машэу псы зэрызыгъэм сабыйхэр къыригъотагъэх. Пшъэшъэ цIыкIур псым ытхьэлагъэу къыхахыжьыгъ. ЫшынахьыкIэу илъэси 5 зыныбжьым псынкIэу апэрэ медицинэ IэпыIэгъур рагъэгъотыгъ. Сабыир Краснодар дэт сымэджэщым икIэлэцIыкIу отделение чIэлъ.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу къызэритырэмкIэ, кIэлэцIыкIум ипсауныгъэ изытет нахьышIу хъугъэ. Полицием икъулыкъушIэхэм уплъэкIунхэр къызаухыкIэ, ны-тыхэм пшъэдэкIыжь арагъэхьыщтмэ агъэнэфэщт.

(Тикорр.).

Джыри бэрэ кIымэфэщта?

КIымафэр тыухыгъэ тшIошIызэ, хэти зэмыжэгъэ «шIухьафтыныр» ом къытфихьыгъ. Фэбэшхоу щыIагъэм ыуж ошIэ-дэмышIэу къэучъыIыгъ, ос къесыгъ.

Адыгэ Республикэм игидрометеокъулыкъу къызэритыгъэмкIэ, гъэтхапэм и 19 — 20-м республикэм зэхапшIэу къыщыучъыIыщт, чэщым ыкIи пчэдыжьым чъыIэр градуси 3-м щыкIэхьащт, къыгъэштыщт. Джащ фэдэу чъыг къэтIэмыгъэхэмкIэ щынагъоу щыт шапхъэхэм ар анэсын ылъэкIыщт, чъыIэр градуси 5-м кIахьэу къэучъыIынэу агъэнафэ.

Джырэ уахътэ Мыекъуапэ осыр сантиметри 3-м кIахьэу, къушъхьэхэм ыкIи ащ къапэблэгъэ чIыпIэхэм сантиметри 7 — 8 фэдиз хьоу къатырилъхьагъ.

АР-м игидрометеокъулыкъу ипащэу Александр Митровым къызэриIуагъэмкIэ, къэгъагъэхэр къызэрихыгъэ ыкIи къэтIэмыгъэ чъыг цIыкIухэм ом изытет лъэшэу иягъэ аригъэкIын ылъэкIыщт.

Тхьамафэм ыгузэгухэм ом изытет псынкIэу зызэблихъущт, мафэм фабэр градуси 10 — 15-м нэсэу щыIэщт, ау чэщым джыри чъыIэщт. НахьыбэмкIэ оцхыщт.

АР-м ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ къызэритырэмкIэ, псыхьохэм зыкъаIэтын, нахь едзыхыгъэу щыт чIыпIэхэм псыр къакIэон ылъэкIыщт.

КIАРЭ Фатим.

Пэнэхэсхэм рагъэблагъэх

Гъэтхапэм и 17-м къуаджэу Пэнэхэс дэт гурыт еджапIэм Ацумыжъ Мэдинэ ишIэжь фэгъэхьыгъэ я 7-рэ зэнэкъокъухэр шахматхэмкIэ щыкIуагъэх. Мыщ хэлажьэ зышIоигъо шахматистхэм илъэс къэс япчъагъэ хэхъо. Спортсмен 30-м ехъу мы мафэм мыщ щызэIукIагъэх. Ахэм «ябэнакIэ» еплъынхэу цIыфыбэ къекIолIэгъагъ. Зэнэкъокъур къызэIуахыгъ ыкIи гуфэбэныгъэ, пытагъэ, шъыпкъагъэ ахэлъэу текIоныгъэм фэбэнэнхэу къекIолIагъэхэм закъыфагъэзагъ муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ «Афыпсыпэ къоджэ псэупIэм» иадминистрацие ипащэу КIакIыхъу Ахьмэд, муниципальнэ гъэпсыкIэ зиIэ «Тэхъутэмыкъое районым» иадминистрацие физическэ культурэмкIэ, спортымкIэ ыкIи ныбжьыкIэ политикэмкIэ икомитет итхьаматэу Джарымэкъо Азмэт, кIэлэцIыкIу спорт еджапIэу «Шапсыгъ» зыфиIорэм ипащэу Нэпсэу Байзэт, Ацумыжъ Мэдинэ иIахьылхэр ыкIи нахьыжъэу къуаджэм дэсхэм ащыщхэр. Сыхьат зыхыблырэ зэнэкъокъухэр кIуагъэх. Турнирхэм бэрэ ахэлэжьагъэу опытышхо зиIэхэм ныбжьыкIэхэр къатекIоуи хъугъэ, уахътэр фимыкъоу зыкъэзытыгъэхэри къэхъугъэх. Ащ къыхэкIэу ешIэхэрэм афэгумэкIырэ цIыфхэм ягушIо чэф ори, ягъумыгъу макъи бэрэ мыщ зыкъыщаIэтыщтыгъэ. Апэрэ чIыпIищыр зыубытыщтхэр аужырэ такъикъхэр ары ныIэп къызынэфагъэр. Апэрэ чIыпIэр Тэхъутэмыкъуае къикIыгъэ шахматист цIэрыIоу Хьагъур Нухьэ ыубытыгъ. ЯтIонэрэр Мыекъуапэ щыщэу Къэзэнэ Юсыф ыхьыгъ. Ящэнэрэ чIыпIэмкIэ Адыгэкъалэ испортсменэу Хьот Илясэ къекIолIагъэхэр фэгушIуагъэх. Зэнэкъокъум хэлэжьагъэхэм зэкIэмэ ягуапэу къыхагъэщыгъ илъэс 12-м ихьэгъэ Хьахъурэтэ Джульеттэ апэрэ чIипIыщмэ яз ыубытынкIэ зы текIоныгъэ закъо нахь зэримыщыкIэгъэжьыгъэр. Ар шахмат ешIэкIо цIэрыIо хъунэу зэрэщыгугъырэр итренер къыIуагъ.

(Тикорр.).

Iотэжьхэр

ПЭНЭШЪУ Хьазрэт

ПсычъыIэзещэм къыщышIыгъэр

Губгъо IофшIэнхэм ялъэхъан лэжьакIохэм псынэпс чъыIэ аIэкIэгъэхьэгъэныр анахьэу анаIэ зытет унашъохэм ащыщ. КъэсэшIэжьы, тутыныр агъэтIыс зэхъум псэу афащагъэр псыхъопсэу къызычIэкIым, бзылъфыгъэ анахь чанхэм псэу шъондырым итыр аухыфэ нэс шъхьахынэр зэрагъэпскIыгъагъэр. Псыр пыжъожъукIэу зиухыижьыщтыгъ: «Псы афащ» къысаIуагъ нахь, псынэпсымэ сшIагъа сэ...» «КIо джы пщыгъупшэнэп!..» — бзылъфыгъэхэр зэрэгъэщхыщтыгъэх. Iуш зыдэщымыIэ щыIа, хэгъэхъуагъэ иIэу гущыIэжьыр къэзыгъэкIэжьхэрэр къахэкIыщтыгъэх: «Псыр псэм ызыныкъу, тыфэшъумыгъэныкъу!..»

Гъэмафэр сихьэ цIыфы хъугъагъэемэ дэгъугъэ зыфаIорэ уахът. Шъхьадж зыгорэм пыль, IэпыIэгъу къыпфэхъущтыр къэгъотыгъуай. Ау къызэфэшIэ-зэфэшIэжьыр зиунашъоу зэхэтхэм уахэзэгъэнэу мэхъу. Хэт ышIэра еIо, зыр уиIахьыл, адрэр зэгорэм зишIуагъэ къыокIыгъэ цIыф. Джащ фэдэу кIымафэм пхъащэ сыздэзыщыгъэ лIэу Мышъэост шъондырым псынэпс ригъэхьонымкIэ сыдеIэщтыгъ. Ежь псыр кърищыщтыгъ, сэ кум ситэу щалъэр къыIысхыти, шъондырым искIэщтыгъ. Iоф псынкIагъоп, ау зыбгъэхъупхъэмэ, птамэ зэкIэозыгъэщырэ гуапэ хэогъуатэ. «Ерыуаджэр — нэджэ-Iудж», — тянэжъ зэриIощтыгъэр зыщызгъэгъупшэщтыгъэп. Амал иIэу зызыхэзгъэнын щыIагъэп. Оди-мыди сыкъыкъоущтыгъ, тыдэ щыхъурэм сыщыгъозэныр сикIэсагъ.

ЛэжьакIомэ псынэпс чъыIэ афэпщэным сэнэхьат епхьылIэн фае. Псэу пщэрэр уалъэзэ имыкIутыным пае, псы шъхьашъор акэцэ тхьапэхэмкIэ абгъэ, Iукор пытэу фашIыжьы. Псым чъыIагъэр чIимынэнэу шъондырым ышъхьагъ чхыIэныжь къырахъухы. Псы къигъэчъыпIэ Iукоу шъондырым ычIэкIэ иIэр зэрэгъэпытагъэм унаIэ тебгъэтын фае. Армырмэ, псынэпс чъыIэзещэ горэм къехъулIэгъагъэр къыпщышIын ылъэкIыщт. Гъогу быргы-тIыргым куоу ыгъэкIэзэзырэм шъондырым Iулъ Iукор къыгъэланли, псы къичъы макъэр кум пыIукIырэм хэкIуакIи, лэжьакIохэу къежэхэрэм псы щалъэ нахьыбэ мыхъурэр афищэгъагъ.

Хэукъоныгъэхэм хэкIыпIэм улъагъэхъу. Кум ыуж ситэу сычъэныр къыхэсхыгъ. Iукор къэлэлагъэу зыслъэгъукIэ, пхъэ уатэу сIыгъымкIэ сытеуIо. ГъуантIо хэмычъыгъэу псынэпс чъыIэр лэжьакIомэ афэтэщэ, жьаупIэм Iутэгъэуцо. Тызэресагъэу тэри «тхьауегъэпсэур» къэтэхьы.

Щыфхэр зэфэдэхэп. Лъэхъаным елъытыгъ, ежь изытет епхыгъ. Ар къэсэзыгъаIорэр псынэпсчъыIэ зещэ горэм зэгорэм, зэраIо хабзэу, дунаир зэдунаим къыщышIыгъэр сыгу къэкIыжьышъ ары. Сикъоджэгъоу Хьамзэт зы лэжьакIокIэ зи епIолIэныеп. Ежь къыгъэшIагъэм шыкум исэу къыхьыгъ. ЗыфагъазэуымышIагъэ щыIэп. Сыдрэ Iофи ыIэхэр екIущтыгъэх. Пенсием кIоным ыпэкIэ механизаторхэм япхыгъэу Iоф ышIэщтыгъ. Бригадэм псынэпс чъыIэ фищэщтыгъ, шхынхэр зыхашIыкIыщт гъомылапхъэр аIэкIигъахьэщтыгъ. ЯIофшIакIэ фэдэр яшхакIэу, зэгурыIохэу зэдэпсэущтыгъэх. Сэмэркъэур зикIасэхэри ахэтыгъэх. Уфэмысакъмэ, гъэшIэгъон къыозышIэнхэр къахэкIыщтыгъэх. «Сэмэркъэур Тхьэм икIас...» — аIоти, хэкIыжьыщтыгъэх.

... Коц Iухыжьыгъу. Осэпсыр зытегъушъыкIырэм щегъэжьагъэу чэщ осэпсыр къехыныр къыригъэжьэным ыпэкIэ пкIантIэр зэракIыхэу комбайнермэ Iоф ашIэ. Машинэу лэжьыгъэр кIэзыщырэр тIэкIу къэгъуахьэу хьумэ жьыкъэщапIэ агъоты. Дунаир мэплъы, мажъэ зыфаIорэм фэд. IофшIэныр зыщаухыщтым тефэу зышъхьэ фэшIыгъэ машинэр къыIолъадэ, музыкэ макъэр къеIукIы. Гъэучъы-Iалъэу хэтым пивэр, псы IэшIур, минеральнэ псыр къыдахыхэшъ, къырагъэуцох. А зэкIэри осэнчъэ. «Хьэм фэдэу улэжьэн, пщым фэдэу ушхэжьын...» зыкIаIуагъэр сыдэу пшIошIыра о?

Пчыхьэшъхьашхэп, чэщышхэм зыщижьотым нэбгыритIу, Iоф яIагъэу къычIэкIын, унэм кьикIыгъэх. Хьамзэт ику мэкIэ-макIэу комбайнэм рищэлIагъ. Псы зэрымычъыгъэ шъондырым нэрэ-Iэрэ зыфагъум коц изы ашIыгъ. ЗыдэщытыгъэчIыпIэм кур агъэуцужьи, зи мыхъугъэм фэдэу нэбгыритIур купым хэхьажьыгъ.

Джыри тIэкIурэ зэхэсыжьыхи, шъхьадж игъогу техьажьыгъ. Машинэм исыр — ис, мотоциклэм тесыр — тес, шыкукIэ мохэмэ уакIэхьана!

Хьамзэт кумкIэ мэкIэ-макIэу къэкIожьы. КъыздикIозыгъэр ымышIэу тхьаматэм имашинэ ыпэ къифагъ. Iэ ышIи, кур къыгъэуцугъ. «Хьамзэт, псынэпс чъыIэ сегъашъу», — шыкуаом зыфигъэзагъ.

Тхьэм щэхъу ымышIэу, къашыкъыр шъондырыIум рищэягъ. ЫIу къэсэу коцыр изыбзагъ.

Хьамзэт губжым къыхэкIэу къэтхыуагъ. «Мыщ къысашIагъэр, мыщ къысашIагъэр!.. Апэрэмэ Iофа, Сэфэрбый..., — тхьаматэм зыфигъэзагъ, — гъэрекIуи джащ фэдэу, тадэжь сызынэсыжьым, коц шъондыр къыскIакIэтэкъуагъэу къычIэкIыгъ. Испхъыгъ, истхъыгъ, ау къысэзышIагъэр къязгъэIонэу амал сафэхъугъэп. «Сэмэркъэур Тхьэм икIас», — аIуи хэкIыжьыгъэх.

ЫIонрэ ышIэнрэ ымышIэу тхьаматэр тIэкIурэ лъэубэбагъэ.

ЕтIанэ Хьамзэт зыфигъэзагъ: «Адэ Тхьэм икIасэр тэ щыдгъэзыена?»

— Кум къесэгъэгъаза? — Хьамзэт Сэфэрбый еупчIыгъ.

— ИщыкIагъэп, — теубытагъэу къыIуагъ, — тхьаматэм кьикIырэр ошIа, Хьамзэт? Тхьэу матэ зыфэпIощтыр ары.

— Олахьэ сытебгъэнагъэм, Сэфэрбый, сшIэщтыр сымышIэу, — шыкуаом тхьаусыхэ макъэкIэ къыIуагъ.

— Услъэгъугъэп, сыплъэгъугъэп, Хьамзэт. УиIахь маф, — тIэкIу тыригъашIи, пытагъэ хэлъэу ыIэ фищэигъ, — гъогумаф!..

Псычэт кIэнкIэхэр

Шъхьацыгъунэкiэ заджэхэрэ кIэтыкум хэтэ тедзэу щытылэжьырэм ыгузэгу пхъэшъэбэ чъыг бырабэ ит. Жьыбгъэ щыI-щымыIэми, ипкIашъэхэр мэIушъашъэх. Пщыщэ Iушъоу зыпэблагъэм ищытхъу къаIом фэд. ЕмыпэсыгъэуиI щытэп. Гъэмафэм къаргъо, зыщыщэнджым ычIэ нэс ольэгъу. ЧъыIэтагъ, зызыщыбгъэпскIырэ нэужым, икIэрыкIэу дунаир къэбгъотыжьыгъэм фэдэу, гущыIэкIэ къэIогъое тхъагъор пкъышъолымкIи гумкIи зэхэошIэ.

Хэтэ тедзэм натрыфрэ къэбрэ щытэшIэ. ЗэрэтфыIухыжьэу мэбагъо. ИщыкIагъэ къэс ощхыр къемыщхырэми, псыхъоу зыпэблагъэм ымэу къыкIихьэрэм ишIуагъэ къакIоу къычIэкIын.

Хэтэ тедзэм сырипэсакIу пIоми хъунэу щыт. Пхъэшъэбэ бырабэм икъутэмэ зэблэкIхэм азыфагу чэл тесшIыхьагъ. ЖьаупI, щычъыIэтагъ, тызэджэн фэе тхылъхэу къытаIуагъэхэм ащыщхэр къыздэсэхьых. ШIэныгъэр лъэгэн фаеба! Чъыг шъхьапэм уцеджэ зыхъукIэ гум гупшысэу къыщымытэджырэ щыIэп. НэмыкI дунайхэм уафэкIо, уафэсы.

Чъыг шъхьапэм укъызиплъыкIэ, зэрэчыл пIоми хъунэу нэплъэгъум къеубыты. Апэу узытеплъэрэр ХьакIэлI ичъыгкIэ заджэхэрэ къумбыл лъагэу къуаджэм икъэрэгъулкIэ альытэрэр ары. Гъуазэм фэдэу ар тиIэщтыгъ. Пхъэшъе мэкъуао тыкъикIыжьы хъумэ, ащ ышъхьапэ зэрэтлъэгъоу, тилъэбэкъухэм нахь зыращыщтыгъ.

КIэлэгур зэблэхъуным нахь фэблэ, зы Iофым зезэщыкIэ, ышIэщтым еусэ. Ащ фэшъхьатэу пцэкъэнтфитIу зыдэсэштэ. ЗымкIэ сэ пцэжъые сешэ, адрэр, ылъэдакъэ кIэ чIы шынэм дэгъоу хэIугъэу, синэплъэгъу изгъэкIырэп. «ТхьакIумкIыхьитIу зэдэмыфы» зэраIорэм зыгорэ хэмылъэу щытэп, ау пцэкъэнтфитIукIэ пцэжъые уешэныр дэеп: зым къыпымыхьэми, адрэм къыпыхьащт.

Пщыщэ иадырабгъукIэ къутырэу Фокинэм ичэтэщ-псычэтэщхэр къэлъагъох. Мэфэ реным щыIэныгъэм ижъот щызэпыурэп. Чэтмэ якъэкъэн, атакъэмэ яIон, псычэтмэ язэпэджэжьын зэдэзыштэрэ мэкъамэу къэIу.

«Шъхьадж зэресагъ» зыфаIорэр псычэтмэ нахь афэгъэхьыгъэнэу зи щыIэнэп. Зи ашIэзэ ахэм псычэт араIуагъ. Метрэ пшIыкIутф нахь зимышъомбгъогъэ псыхъом къызэпырэсыкIых. Псым изынкIэ пшъэрылъэу яIэр рагъэкъуным дэгуIэхэм фэдэу, уцурэ пшъырэ амышIэу, азызэ псыр ажэ датIупщы, къаIэкIэхьагъэ щыIэмэ, адырышъ, гуIэнкIэ къызыфэхъугъэ Iофым фежьэжьых.

Чэтэщ-псычэтэщхэм апэчIынэтIэ псы Iушъом сырекIокIызэ, псыцым псычэт кIэнкIэ заулэ хэслъэгъуагъ. Ащыщ горэ къасшти, адрабгъукIэ мычыжьэу щыт бзылъфыгъэм седжагъ:

— Женщина, видите это? — псычэт кIэнкIэр езгъэлъэгъугъ.

— Камень — не камень, не пойму, — джэуап къытыжьыгъ, — сейчас очки надену...

Ихалат джыбэ къырихи, нэгъунджэр зыIуилъхьагъ.

— Теперь вижу: утиное яйцо, ешь на здоровье, мальчик.

Мыщ дэжьым, зэрэсшIэрэм елъытыгъэу, сыбзэ зыкъитIэтагъ.

— У нас тоже есть утки, — есIуагъ.

— Тем более, — джэуап бзылъфыгъэм къытыжьыгъ, — не будем же спорить из-за нескольких яиц.

СапэкIэ сылъыкIотагъ, джыри псычэт кIэнкIэ заулэ сапэ къифагъ.

— Женщина, — сыджагъ, — яиц много...

— Сколько-нисколько — все твое, — бзылъфыгъэм къыпиупкIыгъ.

СикIэлэгъу гупшысэ къызэкIэкIонэу фэягъэп. Сиджанэ кIоцIыщыхьагъэу псычэт кIэнкIэхэр, сесызэ, — мы чIыпIэм псыр щыкуугъ, — фисхыжьызэ сшIынэу есIуагъ.

— Вот ты интересный мальчик, — нахь гуфаплъэу чэтахъор къысэплъыгъ. — И чей же такой будешь?..

— Бабушки Пшаш, которая берет меня с собой в ваш хутор за спелыми грушами и яблоками, — есэIо.

— Вот видишь, оказывается, ты и наш, — мэкъэ шъабэкIэ бзылъфыгъэм къеIо, — так что, ешь на здоровье наши утиные яйца.

... Чыжьые хьакъурэжъым пцэжъые заулэу шIохэлъагъэмрэ псычэт кIэнкIэхэу къыпфагъэшъошагъэхэу джэнэ кIэзэрыком зифэбагъэр зыщызэхасшIэхэрэмрэ зы хэхъуагъэ горэ сагъэшIыгъэу сыгукIэ сыразэу тадэжь сэкIожьы.

КIЭЛЭЦIЫКIУХЭМ ЯПIУНЫГЪЭРЭ СПОРТЫМРЭ

Уинеущырэ мафэ зыфэдэщтыр оры зэлъытыгъэр

КIэлэцIыкIу унэхэмрэ еджэпIэ-интернатхэмрэ футболымкIэ яшъолъыр зэнэкъокъу тиреспубликэ истадионэу «Юностым» щыкIуагъ. «Уинеущырэ мафэ зыфэдэщтыр оры зэлъытыгъэр» — джары зэхэщакIохэр Урысыем изэнэкъокъу зэреджагъэхэр.

Спорт шъуашэхэр зыщыгъ кIэлэцIыкIухэм уяплъызэ, гупшысэхэм узэлъаштэ. Стадионэу «Юностым» къыщызэIукIагъэхэр футбол ешIэщтых. Нэбгырэ пэпчъ иухьазырыныгъэ ешIапIэм къыщигъэлъэгъощт, уахътэм дэгуIэх, ау тигумэкIхэм къакIичырэп...

Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хъуажъ Аминэт зэнэкъокъум хэлажьэрэмэ къафэгушIуагъ. Спортым цIыфыр зэрипIурэр, псауныгъэр зэригъэпытэрэр къыIотагъ, анахь лъэшхэм текIоныгъэр къыдахынэу афиIуагъ. АР-м физкультурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу Джармэкъо Юсыф, АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ икIэлэцIыкIуныбжьыкIэ спорт еджапIэ идиректорэу ХьакIэмыз Аслъан зэхахьэм къыщаIуагъэр зэфэтхьысыжьызэ, икIэрыкIэу кIэлэцIыкIухэм анэгу тыкIэплъагъ.

Дэеу зэхэзыхыхэрэр, бзакохэр, зянэ-зятэхэм адэмыпсэухэрэр футбол ешIэщт кIэлэцIыкIухэм ахэтых. Агу илъыр тымышIэрэми, министрэу Хъуажъ Аминэт зэрафэлъэIуагъэу, шIоу щыIэр къадэхъунэу тыфай. Командэхэм ятренерхэм ащыщэу Къошк Адам тызэрэщигъэгъозагъэу, мыхъо-мышIагъэхэр зезыхьэгъэ кIэлэцIыкIухэр футболым фегъасэх. Урысыем ишъолъырхэм ахэр къаращыгъэх. КIалэхэр тренерым къедэIух, щыIэныгъэм игъогу тэрэзэу рыкIонхэм тренерыр пылъ.

Бзакохэм, япIорэр икъоу зэхэзымыхыхэрэм, нэмыкI дагъохэр зиIэ кIэлэцIыкIухэм ятренер-кIэлэегъаджэхэм пIуныгъэ Iофэу адызэрахьэрэм министрэу Хъуажъ Аминэт мэхьэнэ ин ритыгъ. ЩыIэныгъэр шIу алъэгъоу, дэхагъэр агу илъэу кIэлэцIыкIухэр спортымкIи апIух.

Урысыем гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ ыкIи спортымкIэ иминистерствэхэм, Урысыем футболымкIэ исоюз, компаниеу «Мегафоным», шIушIэ фондэу «Футболыр кIэлэцIыкIухэм апай» зыфиIорэ общественнэ организацием зэнэкъокъур зэхащагъ. Ныбжьхэм ялъытыгъэу командэхэр купкупэу гощыгъагъэх.

Командэу МСПУ-р (нахьыжъхэр зыхэтхэр) Адыгеим ичемпион хъугъэ. МСПУ-м икомандэу 2000 — 2001-рэ илъэсхэм къэхъугъэхэр зыхэтхэри республикэм ичемпионых. Тренерхэр Къошк Адамрэ Къошк Рустемрэ.

Апэрэ чIыпIэхэм командибл афэбэнагъ. Хъуажъ Аминэт, Джармэкъо Юсыф, ХьакIэмыз Аслъан, Мамыщ Юрэ хагъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр къыдэзыхыгъэхэм афэгушIуагъэх, кубокхэмрэ щытхъу тхылъхэмрэ аратыжьыгъэх.

Сурэтыр зэнэкъокъум къыщытырахыгъ.

ПСАУНЫГЪЭМ ИГЪЭПЫТЭНРЭ СПАРТАКИАДЭМРЭ

Баскетболым непэ теплъыщт

Федеральнэ уплъэкIокIо шъхьаIэу Адыгеим щыIэ ЛIыIужъу Адам кIэщакIо зыфэхъугъэ спартакиадэр гъэшIэгъонэу Мыекъуапэ щэкIо. ВолейболымкIэ, шахматхэмкIэ, теннисымкIэ, спорт щэрыонымкIэ зэIукIэгъухэр аухыгъэх. Мы мафэхэм баскетбол зэдешIэх, апэрэ чIыпIэхэр зыхьыщтхэр шIэхэу къэнэфэщтых.

— Псауныгъэр гъэпытэгъэным, физкультурэм пыщагъэхэм япчъагъэ нахьыбэ шIыгъэным спартакиадэр фэгъэхьыгъ. Федеральнэ къулыкъухэм якъутамэхэу тиреспубликэ щыIэхэм якомандэхэр арых зэнэкъокъум хэлажьэхэрэр, — къытиIуагъ обществэу «Динамэм» итхьаматэ игуадзэу, полицием иполковникэу Александр Леваковым. — Волейбол, баскетбол ешIэ зышIоигъохэм япчъагъэ хэхъо.

Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ хьыкумэтрэ прокуратурэмрэ якомандэхэр баскетбол зызэдешIэхэм, тигуапэу тяплъыгъ. ТекIоныгъэр зыхьыщтыр аужырэ нэгъэупIэпIэгъум нэс тшIагъэп. Федеральнэ уплъэкIокIо шъхьаIэу Адыгеим щыIэ ЛIыIужъу Адам, АР-м и Апшъэрэ хьыкумэт и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан зэгъусэхэу ешIагъэх. Прокуратурэм икомандэ зыIокIэхэм А. ЛIыIужъум зэхэщэн Iофыгъохэр ешIапIэм дэгъоу щигъэцэкIагъэх. Командэр ыпэкIэ зилъыкIэ мэшIуачэм фэдэу Iэгуаор ыдзыщтыгъ. Трэхъо Аслъан хъурджанэм Iэгуаор бэрэ ридзагъ, очко 12 икомандэ къыфихьыгъ. Апшъэрэ хьыкумэтым икомандэ текIоныгъэр къыдихыгъ. ЯтIонэрэ ешIэгъум Апшъэрэ хьыкумэтымрэ хьыкум приставхэмрэ якомандэхэр зыщызэIокIэхэм, текIоныгъэр приставхэм ахьыгъ.

Полицием икъулыкъушIэхэр гъэпщынэнымкIэ къулыкъум икомандэ непэ дешIэщтых. Прокуратурэм испортсменхэр хьыкум приставхэм аIукIэщтых. ЕшIэгъухэм текIоныгъэр къащыдэзыхырэ командэхэр финалым хэфэнхэ алъэкIыщт, ау очко пчъагъэу яIэр зэрэзэфэдизым къыхэкIэу хъурджанэм Iэгуаор анахьыбэрэ изыдзэхэрэм янасып къыхьынкIи пшIэхэщтэп.

Мыекъуапэ ия 2-рэ спорт еджапIэ непэ зэнэкъокъум щыпаублэщт. Баскетболым пыщагъэхэм ямызакъоу, физкультурэр зышIогъэшIэгъонхэр, псауныгъэр зыгъэпытэ зышIоигъохэр зэхэщакIохэм къырагъэблагъэх.

Сурэтым итыр: **Апшъэрэ хьыкумэтымрэ хьыкум приставхэмрэ якомандэхэр баскетбол зэдешIэх.**

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

«Динамо-МГТУ»-р Тверь щешIэ

«Старый Соболь» Нижний Тагил — «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — 58:74 (16:14, 14:21, 13:17, 15:22.

«Динамо-МГТУ» — «»КАМиТ» Тверь — 83:74 (17:15, 24:17, 27:16, 15:26).

«Динамо-МГТУ» — «Динамо» Ставрополь — 55:63 (10:20, 1:6, 11:19, 23:18).

ТелефонкIэ къатыгъ. Урысыем баскетболымкIэ изэнэкъокъу хэлэжьэрэ командэхэу финалныкъом хэфагъэхэр къалэу Тверь щызэдешIэх. Апэрэ къекIокIыгъор Мыекъуапэ зыщэкIом, тибаскетболистхэм очкоуи 9 рагъэкъуи, апэрэ чIыпIэр къыдахыгъ. ЯтIонэрэ къекIокIыгъор Тверь щызэхащагъ. Мыекъуапэ ыкIи Тверь зэращешIагъэхэр зэфахьысыжьынхэшъ, финалым хэхьагъэхэр Воронеж щызэдешIэщтых. Апэрэ чIыпIэр къыдэзыхырэр суперлигэм хэхьащт. «Динамо-МГТУ»-м итренер шъхьаIэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым зэрилъытэрэмкIэ, тиреспубликэ ибаскетбол командэ финалым хэхьанэу амалышIухэр иIэх. ЕшIэгъуитIу къыфэнагъэр. ТекIоныгъэр зэ нэмыIэми къызыдихыкIэ, финалым апэу зыщыIукIэщт командэр къэнэфэн ылъэкIыщт.

Иркутскэрэ Самарэрэ якомандэхэм «Динамо-МГТУ»-р гъэтхэпэ мазэм и 19 — 20-м адешIэщт. Финалныкъом зэнэкъокъур зыщаухыкIэ, финалым хэфагъэхэр мэлылъфэгъу мазэм Воронеж щызэIукIэщтых.

Тверь щыкIорэ зэIукIэгъухэм тикомандэ дэгъоу ащешIэ. СпортымкIэ дунэе класс зиIэ мастерэу Валентин Кубрановыр иIэпэIэсэныгъэкIэ тиспортсменхэм къахэщы. Хъурджанэм Iэгуаор бэрэ зэрэридзэрэм дакIоу, тибаскетболистхэр зылъещэх.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

ПшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
НЭПШIЭКЪУЙ Заур

Редакциер зыдэщыIэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: **adygvoice@mail.ru**

Зыщаушыхьатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4010
Индексхэр 52161 52162
Зак. 697

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00